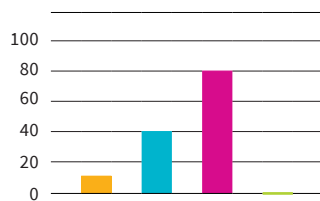

6. Werk aan je presentatie

Een visuele ondersteuning is erg belangrijk. Een presentatie kan hierbij een goed hulpmiddel zijn.

- Een **goede presentatie**...
 - geeft de structuur en een overzicht van de les.
 - komt qua structuur overeen met en verwijst naar de cursus.
 - is geen volgepropte samenvatting voor de docent.
 - bevat **nuttig** ondersteund materiaal (geen filmpje vanwege het filmpje).
 - gaat niet ten koste van echt materiaal.
 - heeft genummerde dia's.
 - kan je goed afprinten.
- Geef de dia's op voorhand vrij zodat studenten daarop kunnen noteren tijdens de les. Werk desnoods met een aangepaste studenterversie (≠ je eigen versie).

In welke stelling herken je jezelf het meest?

- Een goede PowerPointpresentatie bevat alle inhoud en alles wat de lesgever zegt.
- Een goede PowerPointpresentatie bevat vooral foto's en filmpjes waarrond de lesgever vertelt.
- Een goede PowerPointpresentatie geeft de structuur van de les weer en de lesgever vertelt de belangrijkste informatie erbij.
- Er wordt het best gewerkt zonder PowerPoint-presentatie.

Een goede PowerPoint geeft een structuur/schema van de les weer.

WHAT YOU HEAR IS WHAT YOU GET

6 ear openers voor docenten om studenten aan het luisteren te krijgen

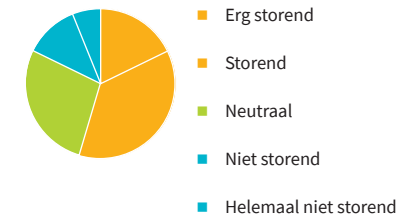
In het hoger onderwijs moeten studenten intensief beroep doen op hun luister- en noteervaardigheid. **Deze 6 ear openers** helpen je om je studenten deze vaardigheden actief te laten inzetten en zo je inhoud beter over te dragen. De ear openers zijn het resultaat van een onderzoek van het Expertisenetwerk Lerarenopleidingen AUGent. Je krijgt telkens een algemeen principe toegelicht met praktische tips en data uit het onderzoek.

1. Expliciteer en oriënteer

Studenten luisteren aandachtiger én gericht indien ze weten wat van hen verwacht wordt en wat de doelstellingen zijn. Door de les te oriënteren maak je studenten duidelijk waar deze les zich bevindt en waarom deze les nuttig is voor hun opleiding.

- Geef aan wat je **verwacht**: interactie, noteren, volgen in de cursus, reflecteren, oefeningen maken, thuis herhalen, hoe zal je de studenten beoordelen?
- Geef aan wat je **doelstellingen** zijn: theorie verwerven, leren toepassen, oefenen? Wat moeten studenten kennen en kunnen aan het einde van de les?
- Geef aan waar deze les zich **bevindt** in het vak, de opleiding, het beroep, de voorkennis van de student, de leefwereld, de ervaringen van de student op stage...
- **Koppel terug** naar het bovenstaande doorheen de les.

Ik begrijp niet waarom de les belangrijk is.

2. Concretiseer

Doorheen de les kan je best zoveel mogelijk werken met concrete elementen.

- Verbind de theorie met het werkveld via voorbeelden, taken en oefeningen uit de praktijk (stage, beroep, eigen ervaring, originele cases...).
- Werk met levensecht en aanschouwelijk materiaal. Werk niet enkel met foto's op dia's.
- Visualiseer (tijdslijnen, schema's, grafieken...).

3. Zorg voor interactie

Interactie rendeert maximaal als je iedereen aan het denken zet. Niet iedereen hoeft daarom aan het woord te komen. Interactie kan zowel tussen docent/student zijn als tussen studenten onderling. Let daarnaast nog op onderstaande tips:

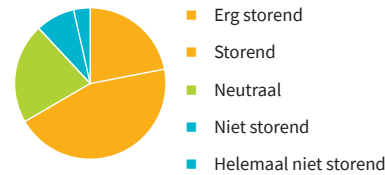
- Interactie rendeert optimaal als iedereen **betrokken** is.
 - Investeer in activerende werkvormen zoals peer feedback, placemats, expert- en kerngroepen ...
 - Laat ook studenten aan het woord die hun hand niet opsteken. Je kan interactie gebruiken om studenten terug bij de les te brengen.
 - Beperk (te) dominante studenten.
 - Laat studenten eerst een antwoord individueel opschrijven.
 - Toets een gegeven antwoord eerst af bij andere studenten.
- **Geef interactie duidelijk aan.** Studenten die willen noteren, participeren minder. Laat iedereen stoppen met noteren en vat na de interactie zelf samen of laat studenten recapituleren.
- **Werk met de gegeven input.** Enkel dan wordt interactie als relevant en interessant ervaren. Dit verhoogt ook de betrokkenheid.
 - Toets af wat studenten weten, vraag voorkennis, ervaringen, voorbeelden, verbanden met andere vakken...

4. Heb aandacht voor noteren

Zorg ervoor dat je studenten noteren. Studenten geven aan dat noteren hen helpt om:

- **aandachtig** te blijven,
- **structuur** aan te brengen (verbanden leggen, hoofd- en bijzaken onderscheiden),
- de inhoud sneller te **verwerken** en beter te onthouden.
- Durf traag gaan om studenten de tijd te geven om te noteren. Doordat docenten zelf minder op het bord schrijven, vergeten ze soms hoeveel tijd schrijven in beslag neemt. 50% van de studenten geeft aan onvoldoende tijd te hebben om te noteren.

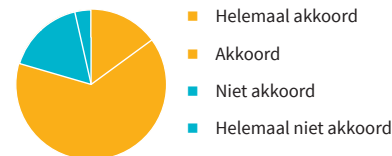
De lesgever geeft te weinig voorbeelden en blijft erg abstract.

Interactie, interessant voor student als docent:

Student	Docent
Meer betrokkenheid	Activeert studenten
Meer aan het denken	Krijgt inzicht in begrip
Meer oefenmomenten	Toont zich toegankelijk

Ik let beter op als de lesgever vragen stelt tijdens het hoorcollege.

Ik noteer omdat ik beter oplet.

Als ik iets genoteerd heb, onthoud ik het langer.

Ik gebruik mijn notities als een noodzakelijke aanvulling op het cursusmateriaal.

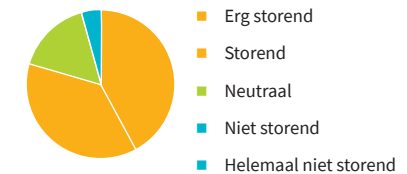

5. Bied structuur

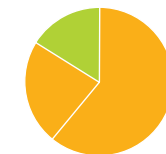
Studenten verwachten in een hoorcollege een overzichtelijke structuur van de leerstof.

- Bied een **duidelijke structuur** aan en verwijst er geregeld naar terug.
- Een **goede structuur...**
 - geeft een overzicht van de les/leerstof.
 - is afgestemd op de syllabus.
 - wordt gevisualiseerd (bord, inhoudsopgave syllabus, PowerPoint...).
 - wordt mondeling ondersteund (verwijswoorden, opsommingen, kondig conclusies aan...).
 - maakt het onderscheid tussen hoofd- en bijzaken duidelijk.
 - maakt het onderscheid tussen theorie en oefeningen.
 - geeft een algemene conclusie (denk hierbij terug aan de doelen).
- Zorg voor **variatie** in je college. Reken erop dat de aandacht na 20 minuten is weggeëbd. Met tussentijdse conclusies, interactie of activerende werkvormen kan je de aandacht terug aanzwengelen.
- Werk met duidelijk **aangekondigde en afgebakende pauzes**.

Er zit geen structuur in de les.

De lesgever legt geen klemtonen.

De lesgever springt van de hak op de tak.

